

САВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА ПРИЧА

ХРИСТО ПЕТРЕСКИ

ИЗМЕЉУ ТРАДИЦИОНАЛНОСТИ И ПОСТМОДЕРНОСТИ

Када смо Александар Прокопиев и ја писали манифест „Без позе о новој прози”, имали смо у виду актуелни тренутак, али и развој и успон савремене македонске прозе. Она се угледала на најновије токове балканске, европске и светске прозе, али је истовремено неговала и своју специфичност и оригиналност.

Тако, за разлику од прошлих традиција и манира, када је прича била фолклорна, рурална и епска – сада је прича фрагментарна, урбана и постмодерна. Главни лик је углавном сам писац, а прича је са резovima, прелазима и у неку руку писана је по принципу „уради сам” за читаоца.

Читалац није више пуки пратилац и посматрач, већ саучесник и коаутор приче. Тако сада имамо и већи број приповедача, али и већи обухват тема и мотива.

У сам врх савремене македонске приче спадају: Јадранка Владова, Александар Прокопиев, Васе Манчев, Живко Чинго, Влада Урошевић, Митко Маџунков, Венко Андоновски, Ермис Лафазановски, али и многи други. Сви они су се трудили и успевали у томе да изнедре нове теме и мотиве и инсистирали су на што оригиналнијем, експерименталнијем и експлицитнијем изразу.

Притом, поред садржаја, форма је постала све битнија и неминовнија. Донекле и у неку руку – форма је била и примарна и незаобилазна.

И данас се иде тим пређашњим, утабаним стазама, мада је сада, истини за вољу, све већи број нових и млађих књижевних стваралаца, али и њихових покушаја и резултата.

Овај избор представља само мали пресек, фрагментаран и илустративан и по обиму и по селекцији, али ипак сматрамо да је довољно инструктиван и индикативан и да може да послужи као основни и почетни увид у савремену македонску причу.

Захваљујемо за иницијативу и могућност да ови приповедачи и ове приче буду објављене у Новом Саду – престоници мулти-етничности и мултикултуре и европског промишљања и живљења.